

Zofia Wartołowska, Zofia Woźnicka, Stanisław Michno

Wiślica, pow. Busko Zdrój

Informator Archeologiczny : badania 5, 231-232

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WIŚLICA, pow. Busko Zdrój

Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Warszawskiej

Badania prowadzili doc. dr Zofia Wartolowska, mgr Zofia Woźnicka oraz mgr inż. arch. Stanisław Michno. Finansował WKZ w Kielcach. Osadnictwo z wczesnego średniowiecza i średniowiecza.

Przeprowadzone następujące badania:

- 1.º Kontynuacja badań wczesnośredniowiecznego stanowiska na kulminacji wyspy /zabudowa palatinalna/.
- 2.º Kontynuacja badań nad średniowiecznym planem miasta i jego zabudową /stanowisko miejskie/.

Stanowisko na kulminacji wyspy.

Przeprowadzono badania metodą geofizyczną na obszarze kilkunastu arów. Ujawniono szereg punktów do kontrolnych badań wykopaliskowych. Przypuszcza się, że jest to obszar szerszego zasięgu zabudowy palatinalnej z XI-XII w. Podobne badania zrealizowano na terenie "Zamku gotyckiego". Prześledzono nieznany dotąd i nie ujawniony badaniami wykopaliskowymi zarys średniowiecznych murów obronnych, od strony południowej. Ostatnie wstępne rozpoznanie pozwala ustalić kilka nowych faktów. "Zamek gotycki" przylegał do murów obronnych od strony południowo-zachodniej. Pozostałości murów obronnych i budowli zamkowych /fundamenty/ zostały zniszczone przez obcięcie kilkunastometrowego skrawka wyspy, z której ziemię i grunty wykorzystano przy budowie grobli, bądź przy innych nivelacjach przeprowadzanych w ostatnich stuleciach.

Stanowisko miejskie.

W wyniku ujawnionych w ostatnich dwóch latach śladów zabudowy murowanej na obszarze limitowanej części miasta przeprowadzono badania wykopaliskowe w obrębie wschodniego bloku rynku. Odsłonięto południowo-wschodni narożnik bloku przy ulicy Kościelnej 10. Badania w tym miejscu nawiązywały do wcześniej odkrytych fragmentów budowli średniowiecznej. Pod nowożytnym brukiem ulicy ujawniono średniowieczne warstwy, które wystąpiły na głębokości od 1,20 - 3,50 m od obecnego poziomu ulicy. Fakt ten pozwala również na wyraźniejszą korektę w rekonstrukcji średniowiecznej morfologii wyspy. Odsłonięto znaczne fragmenty fundamentów domów murowanych różniących się między sobą użytym materiałem i techniką budowy. Mury te, pochodzące zapewne z okresu XIV-XV w. jak ich późniejsze przeróbki wykorzystane były pod budowę obecnego szkieletu budynku. Przeprowadzono pełną dokumentację archeologiczną i architektoniczną wykopów, odkrytych murów i piwnic.

Wyniki badań wraz ze źródłami archiwalnymi powinny wyjaśnić kwestie wielkości i charakteru arealu kościelnego w ramach miasta średniowiecznego.

Wykop sondażowy dla stwierdzenia ewentualnych śladów zabudowy wewnętrznej bloku slobalizowanego w jego linii osiowej. Pewną wskazówką były odkryte wcześniej ślady drożności /moszczenie/ biegnącej obecnie od ul. Batalionów Chłopskich w stronę rynku. Badania ujawniły ślady ciągłego użytkowania działek miejskich co najmniej od XIII w. W warstwach osadniczych późnośredniowiecznych odsłonięto fragment drewnianego moszczenia a także znaczne ilości ceramiki, szkła, kafli, wyrobów skórzanych, warcab /?/. W kilkunastocentymetrowych warstwach mierzwy znajduje się znaczna ilość odpadów z obróbki drewna. W dalszym ciągu prowadzono pomiary i badania murów piwnicznych zabudowy śródmieścia z XIV-XV w. Udało się także w jednym przypadku przy wschodniej pierzei rynku stwierdzić istnienie późnośredniowiecznego przedproża.

W związku z prowadzonymi przez GEN robotami ziemnymi przy instalacji wodociągu miejskiego, przeprowadzono interwencyjny nadzór archeologiczno-architektoniczny. Stwierdzono kilka dość istotnych faktów:

- ślady bruku późnośredniowiecznego przy ul. Złotej, na odcinku około 50 m,
- zaobserwowano istotne zmiany w ukształtowaniu morfologii średniowiecznej i obecnej wyspy miejskiej, szczególnie przy ul. Okopowej od strony Goryszawic,
- zebrano dane dotyczące przesian osadniczych w obrębie rynku i bloków przyrynkowych.

Badania powyższe, są dalszym ciągiem prac nad uzyskaniem źródeł do określenia charakteru planu i zabudowy Wiślicy w średniowieczu.

WIZNA, pow. Łomża

patrs średniowiecze

WOLIN
Stanowisko I

Pracownia Archeologiczna Instytutu
Historii Kultury Materialnej PAN
w Wolinie

Badania prowadzili dr Władysław Filipowiak i mgr Jerzy Wojtasik. Finansował IHKM PAN, WKZ w Szczecinie i Muzeum Narodowe w Szczecinie. Drugi sezon badań. Badania centrum wczesnośredniowiecznego miasta Wolina.